

B. J. Spinoza

Spinoza Kring Soest

De pantheïsmestrijd.

De invloed van Spinoza's filosofie op Duitse dichters en denkers.

Lessing

Mendelssohn

Jacobi

Goethe

Kant

cursus door Dr. Henk Jan Hoekjen

B. J. Spinoza

Spinoza Kring Soest

Van april tot en met juli 2022 geeft dr. Henk Jan Hoekjen een cursus over de zogenoemde ‘pantheïsme-strijd’ die aan het eind van de 18e eeuw woedde in Duitsland. Een aantal vooraanstaande dichters en denkers, waaronder Lessing, Goethe, Kant, Mendelsohn en Jacobi, ging daarbij in debat over de precieze strekking van Spinoza’s filosofie. Deze strijd is van grote invloed geweest op de canonisering van Spinoza. Het is niet overdreven om te stellen dat Spinoza tegenwoordig alom erkend wordt als een van de grootste filosofen uit de westerse traditie omdat er gedurende – en als gevolg van – de ‘pantheïsme-strijd’ een fundamentele omkering in de waardering voor Spinoza’s denken plaatsvond. Waar Spinoza tot het einde van de achttiende eeuw vooral beschouwd werd als een atheïst wiens werk men zoveel mogelijk ongelezen moest laten, herkenden Duitse romantici en idealisten in Spinoza’s filosofie een belangrijke en niet langer te negeren bron voor een beter begrip van de werkelijkheid.

In de cursus zal Henk-Jan Hoekjen het – vaak spannende – verloop van de discussie uit de doeken doen. Centraal staat daarbij de vraag hoe de verschillende deelnemers aan de pantheïsmestrijd de filosofie van Spinoza interpreteerden, en in hoeverre deze interpretatie vanuit het hedendaagse begrip van Spinoza’s filosofie nog overeind gehouden kan worden.

B. J. Spinoza

Spinoza Kring Soest

In die zin zal het spannende verloop van de achttiende-eeuwse discussie tijdens de cursus dienen als ‘prisma’ voor een beter begrip voor Spinoza’s ook in de eenentwintigste eeuw nog altijd uitdagende filosofie.

De cursus was in oktober 2021 begonnen, maar moest door de nieuwe lockdown worden afgebroken. Daarom zal de eerste les bestaan uit een samenvatting van de twee lessen die hij in oktober heeft gegeven.

Hoewel de cursus voor fysiek bijwonen zit volgeboekt, kan men zich wel inschrijven om online mee te doen.

De prijs van de cursus blijft hiervoor hetzelfde, want ook voor “online” moet het honorarium van de docent en de huur van de zaal en de video-en geluidapparatuur betaald worden.

Data: Zaterdagmiddag 30/4 – 7/5 – 4/6 – 25/6 – 9/7.

Tijd: 14.00 tot 16.30 uur

Zaal open om 13.30 uur

Cursusprijs: € 195,00 incl. koffie of thee in de pauze bij vooruitbetaling op NL 44 INGB 0001 9886 01
t.n.v. S.C. Pasman – Sakkers

Locatie: Fletcher Hotel Het Witte Huis
Birkstraat 138
3768 HN Soest

B. J. Spinoza

Spinoza Kring Soest

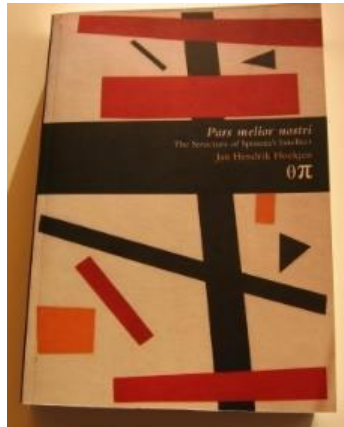
Henk Jan Hoekjen

Henk Jan Hoekjen (geboren als Jan Hendrik) woont in Epe en studeerde Geschiedenis aan de Rijksuniversiteit in Groningen (Master in 1998) en Filosofie aan de universiteit in Utrecht (Bachelor in 2012).

B. J. Spinoza

Spinoza Kring Soest

Op 1 november 2018) verdedigde hij aan de Universiteit van Utrecht zijn proefschrift: '***Pars melior nostri. The Structure of Spinoza's Intellect***'. Daarin geeft hij een beschouwing over de metafysische structuur van Spinoza's *Ethica* op basis van een grondige analyse van de notie 'intellect'.

Een belangrijke gebeurtenis, want zo vaak promoveert er in Nederland niet iemand op Spinoza en dan ook nog eens op dit onderwerp: het intellect bij Spinoza!

Zijn copromotor was professor Piet Steenbakkers.

Wat filosofie voor de Epenaar betekent? "Hetzelfde wat voetballen is voor een voetballer, dansen voor een ballerina en darten voor een darter: een manier om iets meer te doen dan alleen maar eten en slapen, en daarbij ook nog het idee te hebben dat het op de een of de andere manier zinvol en bevredigend is. Ik houd mij bezig met filosofie om precies

B. J. Spinoza

Spinoza Kring Soest

dezelfde reden waarom ik bijvoorbeeld ook muziek maak:
om heel af en toe een prachtig doelpunt te kunnen scoren.
Te merken dat ik met al dat schijnbaar nutteloze gezwier
plotseling precies de roos raak."

Henk-Jan Hoekjen miste een boekje voor kinderen over filosofen en schreef daarom zelf: *FilosoWIE? – Grote denkers voor kleine deugnieten*, een (voor)leesboek dat een hiaat vult in het huidige aanbod kinderboeken.

“Er zijn allerlei kinderboeken met min of meer filosofische thema’s”, aldus Henk Jan. “Maar een boek waarin op vermakelijke wijze de geschiedenis van de filosofie uit de doeken wordt gedaan, was er nog niet. Omdat ik mijn eigen

B. J. Spinoza

Spinoza Kring Soest

kinderen ook over dit onderwerp wil voorlezen, heb ik het boek zelf maar geschreven. In 24 korte hoofdstukken worden de belangrijkste filosofen uit de westerse filosofie behandeld. Zo passeren onder meer Socrates, Plato, Aristoteles, Descartes, Hume, Kant, Nietzsche en Heidegger de revue. Hoewel deze denkers natuurlijk niet uitputtend behandeld worden, krijgen lezertjes dankzij 'FilosoWIE?' toch een goed beeld van de gedachten van deze en andere kopstukken uit de filosofiegeschiedenis."

Tevens is Henk Jan hoofdredacteur bij Uitgeverij Gelderland, onder meer voor het vaktijdschrift Inside Information.

Tevens is hij lector aan de Wittenborg University of Applied Sciences en communicatiemedewerker bij het Center for People and Buildings in Delft.

B. J. Spinoza

Spinoza Kring Soest

Spinoza Kring Soest

Info: Gonny Pasman - Sakkers
telf.nr: 06-44876223
e-mail: info@spinozakringsoest.nl
website: www.spinozakringsoest.nl